

UNIwersYTET
IM. ADAMA MICKIEWICZA
W POZNANIU

Kultura współczesna Sylabus zajęć

Informacje podstawowe

Kierunek studiów Polonistyczno-filozoficzne studia nauczycielskie		Cykl dydaktyczny 2023/24	
Specjalność -		Kod zajęć 03PFNS.11K.01122.23	
Jednostka organizacyjna Wydział Filologii Polskiej i Klasycznej		Języki wykładowe polski	
Poziom studiów studia pierwszego stopnia		Obligatoryjność Fakultatywny	
Forma studiów studia stacjonarne		Blok zajęciowy Przedmioty kierunkowe	
Profil studiów profil ogólnoakademicki			
Koordynator zajęć	Sylwia Karolak, Magdalena Piotrowska		
Prowadzący zajęcia	Magdalena Piotrowska		
Okres Semestr 1	Forma zajęć / liczba godzin / forma zaliczenia • Ćwiczenia: 30, Zaliczenie z oceną	Liczba punktów ECTS 2	

Cele kształcenia dla zajęć

Kod	Cel
C1	ukazanie spektrum współczesnych znaczeń pojęcia kultury, metod jej (ich) badania oraz zależności wyników badawczych od przyjętych strategii interpretacyjnych;
C2	refleksja nad zagadnieniem współczesności, teraźniejszości, pamięci i konfiguracji oglądu świata z nich wynikających;
C3	omówienie podstawowej terminologii z zakresu wiedzy o kulturze oraz nabywanie zdolności do zastosowania jej w praktyce zawodowej;
C4	ukazanie dynamiki między współczesną kulturą rodzimą, europejską a także powszechną przy uwzględnieniu kultur mniejszości, subkultur i rozmaitych rejestrów społecznych;
C5	dostarczenie narzędzi i wykształcenie umiejętności służących uczeniu o kulturach i reagowaniu na bieżące zjawiska kultury w praktyce dydaktycznej;
C6	doskonalenie umiejętności analizy, interpretacji, wartościowania różnorodnych przejawów kultury współczesnej oraz zjawisk kulturowych -- kształtowanie umiejętności nazywania i uzasadniania własnej i cudzej identyfikacji kulturowej;
C7	kształtowanie postaw otwartych na odmienną kulturę.

Wymagania wstępne

Brak

Efekty uczenia się dla zajęć

Kod	Efekty uczenia się dla zajęć w zakresie	Efekty uczenia się dla kierunku	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się dla zajęć
Wiedzy - Student/ka:			
W1	omawia współczesne wątki kulturoznawstwa, filozofii i innych dyscyplin zainteresowanych kulturą	PFN_K1_W01, PFN_K1_W03, PFN_K1_W04, PFN_K1_W06, PFN_K1_W09, PFN_K1_W11	Kolokwium ustne, Esej, Prezentacja multimedialna
W2	rozpoznaje i nazywa bogactwo odniesień kulturowych w zróżnicowanych tekstach, których zna reprezentatywny dla ostatnich dwóch dekad szereg;	PFN_K1_W02, PFN_K1_W05, PFN_K1_W07, PFN_K1_W09, PFN_K1_W11	Kolokwium ustne, Esej
W3	charakteryzuje specyfikę różnorodnych narzędzi i mediów związanych z udziałem w kulturze;	PFN_K1_W02, PFN_K1_W11	Kolokwium ustne, Prezentacja multimedialna
Umiejętności - Student/ka:			
U1	potrafi wykorzystać wybrane metodologie we własnym omówieniu wybranych zjawisk kultury;	PFN_K1_U04, PFN_K1_U07, PFN_K1_U10, PFN_K1_U14	Kolokwium ustne, Esej, Prezentacja multimedialna

Kod	Efekty uczenia się dla zajęć w zakresie	Efekty uczenia się dla kierunku	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się dla zajęć
U2	potrafi utwory i zjawiska kulturowe wykorzystać jako punkt odniesienia w wypowiedzi pisemnej oraz w możliwych działaniach dydaktycznych w pracy zawodowej;	PFN_K1_U02, PFN_K1_U03, PFN_K1_U04, PFN_K1_U05, PFN_K1_U08, PFN_K1_U11	Kolokwium ustne, Esej
U3	potrafi wykorzystać wiedzę o kulturowej różnorodności w dyskusji o współczesnej kulturze, a także rozwiązywać problemy wynikające z różnic kulturowych	PFN_K1_U07, PFN_K1_U11	Kolokwium ustne, Esej, Prezentacja multimedialna
U4	korzysta sprawnie i twórczo z narzędzi interdyscyplinarnych w procesie pozyskiwania wiedzy, a także w komunikacji; krytycznie, samokrytycznie postrzega swój udział w kulturze	PFN_K1_U04, PFN_K1_U06, PFN_K1_U07, PFN_K1_U09, PFN_K1_U11	Kolokwium ustne
U5	potrafi analizować, interpretować oraz wartościować współcześnie istotne, charakterystyczne, popularne zjawiska kulturowe, zarówno w obrębie kultury rodzimej, jak i innych kultur, wykorzystuje przy tym współcześnie istotne filozoficzne odniesienia;	PFN_K1_U06, PFN_K1_U07, PFN_K1_U10, PFN_K1_U14	Kolokwium ustne, Esej, Prezentacja multimedialna
U6	wykorzystuje rozmaite źródła wiedzy o kulturze, z uwzględnieniem narzędzi intermedialnych, a także umie zastosować tę wiedzę ogólną w obserwacji praktyki życiowej	PFN_K1_U08, PFN_K1_U10	Kolokwium ustne, Esej, Prezentacja multimedialna
U7	wykazuje się inwencją w zakresie samodzielnego myślenia i prezentacji jego wyników	PFN_K1_U02, PFN_K1_U09, PFN_K1_U10	Kolokwium ustne, Esej, Prezentacja multimedialna
Kompetencje społecznych - Student/ka:			
K1	wykazuje się etyczną i estetyczną wrażliwością na różnorodność kulturową oraz prezentuje własną identyfikację kulturową, także w życiu zawodowym	PFN_K1_K02, PFN_K1_K03, PFN_K1_K04, PFN_K1_K05, PFN_K1_K08, PFN_K1_K09	Kolokwium ustne

Treści programowe dla zajęć

Lp.	Treści programowe dla zajęć	Efekty uczenia się dla zajęć	Formy zajęć
1.	Współczesne badania nad kulturą; metodologie badania i filozofia kultury w XXI wieku. Wzory, źródła i obiegi kultury w pierwszych dekadach XXI stulecia	W1, W2, U1, U2, U5, U6, K1	Ćwiczenia
2.	Dominujące we współczesności media, gatunki, formaty i mechanizmy kulturalne	W1, W2, W3, U1, U2, U3, U5, U6, K1	Ćwiczenia
3.	Współczesność jako zagadnienie. Postrzeganie czasu w (po)nowoczesnym świecie; tradycja a współczesność w badaniach kulturoznawczych; kwestie ciągłości kultur i zagadnienie miejsca cywilizacji śródziemnomorskiej we współczesnych definicjach kultury polskiej i europejskiej	W1, W2, W3, U1, U2, U3, U4, U5, U6, U7, K1	Ćwiczenia

Lp.	Treści programowe dla zajęć	Efekty uczenia się dla zajęć	Formy zajęć
4.	Wydarzenie kulturalne w globalnej wiosce. Znaczenie promocji i instytucji kultury (nagród, festiwali, targów...) oraz wybrane przykłady ważnych powszechnych doświadczeń kulturowych ostatnich dwudziestu lat.	W2, W3, U2, U3, U4, U5, U6, K1	Ćwiczenia
5.	Rytuał, zabawa, praca jako współczesne źródła kultury.	W2, U2, U5, K1	Ćwiczenia
6.	Cechy charakterystyczne rodzimej kultury narodowej na tle kultur Europy i świata.	W2, U2, U4, U5, U7, K1	Ćwiczenia
7.	Stereotypy: np. płciowe, narodowe, regionalne, rasowe, kategoria inności we współczesności.	W1, W2, W3, U1, U2, U6, U7, K1	Ćwiczenia
8.	Rejestry kultury - relacja między tym, co "artystyczne" i tym, co "masowe" jako zagadnienie społeczne i aksjologiczne	W1, W2, W3, U1, U2, U3, U4, U5, U6, K1	Ćwiczenia
9.	Teksty artystyczne i literackie reprezentacyjne dla ważnych w kulturze europejskiej tekstów	W1, W2, U1, U2, U5, K1	Ćwiczenia

Informacje dodatkowe

Forma zajęć	Metody i formy prowadzenia zajęć
Ćwiczenia	Dyskusja, Praca z tekstem, Metoda analizy przypadków, Gra dydaktyczna/symulacyjna, Metoda projektu, Praca w grupach

Forma zajęć	Warunki zaliczenia zajęć
Ćwiczenia	<p>Warunki zaliczenia:</p> <ul style="list-style-type: none"> - obowiązuje przygotowanie prezentacji multimedialnej na zadany temat oraz napisanie eseju. Tematykę prac ustala się w porozumieniu z osobą prowadzącą zajęcia. - zdanie kolokwium ustnego. <p>Kryteria oceniania:</p> <p>5,0 - Bardzo dobre rozumienie konsekwencji wynikających z wieloznaczności pojęcia kultury. Umiejętność trafnego i twórczego wykorzystania definicji i pojęć z zakresu przedmiotu w interpretacji konkretnych zjawisk istniejących i pojawiających się w zakresie antropologii i estetyki. Bardzo dobra orientacja dotycząca specyfiki kultury polskiej i zjawisk dla niej charakterystycznych, wysokie kompetencje problemowego opisu kultury europejskiej, bardzo dobre umiejętności opisu wybranych kultur lokalnych na tle kultury globalnej. Wysoko rozwinięta umiejętność postrzegania, rozumienia i opisu przejawów wpływających na identyfikację kulturową jednostek i grup społecznych. Praktyczna umiejętność trafnego stosowania opanowanej wiedzy w podejmowanych analizach, interpretacjach i wartościowaniu różnorodnych przejawów kultury oraz zjawisk kulturowych. Znakomite kompetencje rozumienia różnorodności kulturowej.</p> <p>4,5 - dobra znajomość różnych definicji pojęcia kultury i rozumienie konsekwencji wynikających z jego wieloznaczności. Umiejętność trafnego wykorzystania opanowanych definicji i pojęć w interpretacji konkretnych zjawisk i dokonań człowieka w zakresie antropologii i estetyki. Ponadprzeciętna orientacja dotycząca zagadnień z zakresu kultury polskiej, wysokie kompetencje i umiejętności pozwalające opisywać wybrane kultury lokalne na tle kultury europejskiej i globalnej. Praktyczna umiejętność identyfikacji, rozumienia i opisu przejawów decydujących o przynależności kulturowej jednostek i grup społecznych. Umiejętność stosowania opanowanej wiedzy w podejmowanych analizach, interpretacjach i wartościowaniu różnorodnych przejawów kultury oraz zjawisk kulturowych. Bardzo dobre kompetencje w zakresie różnorodności kulturowej.</p> <p>4,0 - dobra znajomość różnych definicji pojęcia kultury i rozumienie konsekwencji wynikających z jego wieloznaczności. Umiejętność wykorzystania właściwych definicji i pojęć z zakresu przedmiotu w interpretacji wybranych zjawisk kulturowych i dokonań człowieka. Dobra orientacja dotycząca zagadnień z zakresu kultury polskiej, kompetencje i umiejętności wystarczające do proponowania trafnych opisów wybranych kultur lokalnych na tle kultury europejskiej i globalnej. Praktyczna umiejętność identyfikacji, rozumienia i opisu przejawów decydujących o przynależności kulturowej jednostek i grup społecznych. Umiejętność prowadzenia analiz, interpretacji i wartościowania różnorodnych przejawów kultury oraz zjawisk kulturowych.</p> <p>3,5 - zadowalająca znajomość podstawowych definicji kultury i rozumienie konsekwencji wynikających z jego wieloznaczności. Umiejętność wykorzystania najważniejszych definicji i pojęć z zakresu przedmiotu w interpretacji podstawowych zjawisk i dokonań człowieka w zakresie kultury. Orientacja w zakresie kultury polskiej, kompetencje i umiejętności wystarczające do uzasadniania proponowanych opisów wybranych kultur lokalnych na tle kultury europejskiej i globalnej. Umiejętność rozpoznania, rozumienia i opisu charakterystycznych przejawów decydujących o identyfikacji kulturowej jednostek i grup społecznych.</p> <p>3,0 - podstawowa znajomość najważniejszych definicji kultury i świadomość jego wieloznaczności. Umiejętność wykorzystania podstawowych definicji i pojęć z zakresu przedmiotu w interpretacji najważniejszych kulturowych zjawisk i dokonań człowieka. Orientacja w zakresie wybranych kultur lokalnych na tle specyfiki kultury polskiej, kompetencje i umiejętności pozwalające uzasadniać ich podobieństwa i różnice widoczne na tle kultury europejskiej i globalnej. Umiejętność identyfikacji i opisu przejawów decydujących o identyfikacji kulturowej jednostek i grup społecznych.</p> <p>2,0 - niezadowalająca znajomość pojęcia kultury i podstawowych jego definicji. Niewystarczająca umiejętność wykorzystania wiedzy z zakresu przedmiotu do przeprowadzenia podstawowych interpretacji dotyczących istotnych zjawisk w zakresie kultury polskiej. Małe kompetencje pozwalające na porównanie planu kultur lokalnych, narodowych i kultury globalnej, niewystarczające do wyjaśnienia fenomenu różnorodności kulturowej.</p>

Literatura

Obowiązkowa

1. Poniższa lista ma jedynie charakter informacyjny i stanowi skróconą wersję spisu, obejmującego literaturę podmiotu i przedmiotu, jaki pojawi się w harmonogramie zajęć sporządzonym przez prowadzącego. Obowiązują wskazane fragmenty / rozdziały.
2. Antropologia kultury. Zagadnienia i wybór tekstów, pod red. A. Mencwela, Warszawa 2001.
3. Antropologia słowa. Zagadnienia i wybór tekstów, pod red. G. Godlewskiego, Warszawa 2003.
4. Antropologia widowisk. Zagadnienia i wybór tekstów, pod red. L. Kolankiewicz, Warszawa 2005.
5. A. Mencwel, Wyobrażenia antropologiczne. Próby i studia, Warszawa 2006.
6. Powyższa lista ma charakter orientacyjny i jest realizowana we fragmentach z uwzględnieniem zaplanowanego dla przedmiotu nakładu czasu pracy przewidzianej na czytanie. Ostateczny kształt listy lektur określa wykładowca na początku zajęć.

Dodatkowa

1. J. Abramowska, Powtórzenia i wybory. Studia z tematologii i poetyki historycznej, Poznań 1995.
2. E. Auerbach, Mimesis. Rzeczywistość przedstawiona w literaturze Zachodu, Warszawa 2004.
3. Z. Bauman, Ponowoczesność jako źródło cierpień, Warszawa 2000.
4. A. Burzyńska, M.P. Markowski, Teorie literatury XX wieku, Kraków 2009.
5. A. Hertz, Żydzi w kulturze polskiej, Kraków 1987.
6. M. Janion, Niesamowita słowiańszczyzna, Kraków 2006.
7. Powyższa lista ma charakter orientacyjny i jest realizowana we fragmentach z uwzględnieniem zaplanowanego dla przedmiotu nakładu czasu pracy przewidzianej na czytanie. Ostateczny kształt listy lektur określa wykładowca na początku zajęć.

Nakład pracy studenta i punkty ECTS

Rodzaje zajęć studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć
Ćwiczenia	30
Czytanie wskazanej literatury	15
Przygotowanie prezentacji multimedialnej	5
Przygotowanie pracy pisemnej	5
Przygotowanie do zaliczenia	5
Łączny nakład pracy studenta	Liczba godzin 60
Liczba punktów ECTS	ECTS 2

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Efekty uczenia się dla kierunku

Kod	Treść
PFN_K1_K02	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do wzięcia odpowiedzialności za zachowanie dziedzictwa kulturowego regionu, kraju oraz całej ludzkości, okazując to na polu zawodowym
PFN_K1_K03	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do świadomego wykazywania roli wiedzy o języku, literaturze, dziedzictwie filozoficznym i kulturze rodzimej w budowaniu tożsamości zbiorowej i rozwijaniu więzi społecznych
PFN_K1_K04	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do nawiązywania dialogu i podejmowania dyskusji w warunkach różnorodności aksjonormatywnej na poziomie relacji międzyludzkich oraz instytucji społecznych i publicznych
PFN_K1_K05	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do dbać o humanitarne i prospołeczne relacje międzyludzkie, szacunek, traktowanie wolne od przemocy, presji, wykluczenia i dyskryminacji, kooperację i solidarność społeczną, rozstrzyganie konfliktów bez użycia przemocy
PFN_K1_K08	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do odpowiedzialnego wykazywania aktywności i przedsiębiorczości w podejmowaniu działań profesjonalnych samodzielnych i zespołowych
PFN_K1_K09	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do wykazywania wrażliwości etycznej związanej z własną pracą, współpracownikami i podopiecznymi, a także do zaangażowania się w rozmaite formy życia zbiorowego
PFN_K1_U02	Absolwent/ka potrafi kształtować w praktyce edukacyjnej kompetencje kluczowe i kulturowe uczniów oraz kompetencje specyficzne dla edukacji etycznej/filozoficznej i polonistycznej
PFN_K1_U03	Absolwent/ka potrafi posługiwać się w mowie i piśmie różnorodnymi stylami funkcjonalnymi polszczyzny w zależności od sytuacji komunikacyjnej
PFN_K1_U04	Absolwent/ka potrafi wyszukiwać, analizować, oceniać, selekcjonować i wykorzystywać informacje dla celów badawczych
PFN_K1_U05	Absolwent/ka potrafi podjąć działania (identyfikacja, formułowanie, analiza problemów; dobór metod i narzędzi; opracowanie, prezentacja i wdrożenie wyników) pozwalające na realizację projektów oraz rozwiązywanie zadań typu edukacyjnego
PFN_K1_U06	Absolwent/ka potrafi samodzielnie i w zespole zdobywać wiedzę i rozwijać swoje umiejętności ogólne i dziedzinowe, a także planować swój rozwój na kolejnych etapach życia zawodowego
PFN_K1_U07	Absolwent/ka potrafi posługiwać się w typowych sytuacjach podstawowymi teoriami właściwymi dla etyki/filozofii, językoznawstwa i literaturoznawstwa, jak również ich kulturowych kontekstów
PFN_K1_U08	Absolwent/ka potrafi identyfikować różne rodzaje tekstów kultury oraz analizować je i interpretować w kontekście edukacyjnym
PFN_K1_U09	Absolwent/ka potrafi formułować w mowie i piśmie własne stanowisko w ważnych sprawach dotyczących kultury, życia społecznego, zawodowego i instytucjonalnego
PFN_K1_U10	Absolwent/ka potrafi przygotować i zaprezentować wystąpienie ustne i/lub multimedialne w powiązaniu z praktyką edukacyjną
PFN_K1_U11	Absolwent/ka potrafi zabierać głos w dyskusji, prezentować racje, formułować przesłanki i argumenty oraz wnioskowania, jak również przytaczać je z literatury źródłowej/fachowej czy z dyskursów naukowych i kulturowych
PFN_K1_U14	Absolwent/ka potrafi wykazać elementarną inwencję i znajomość gatunków, konwencji oraz stylów w zakresie twórczego pisania
PFN_K1_W01	Absolwent/ka zna i rozumie specyfikę przedmiotową, metodologiczną i aplikacyjną filozofii, literaturoznawstwa i językoznawstwa a także umiejscawia te dyscypliny w systemie nauk
PFN_K1_W02	Absolwent/ka zna i rozumie w zaawansowanym stopniu podstawową terminologię z zakresu etyki, filozofii, literaturoznawstwa i językoznawstwa oraz ich kontekstów
PFN_K1_W03	Absolwent/ka zna i rozumie wybrane teorie i metodologie badań filozoficznych, etycznych, literackich i językoznawczych

Kod	Treść
PFN_K1_W04	Absolwent/ka zna i rozumie podstawowe metody analizy i interpretacji właściwe dla wybranych tradycji, dyscyplin lub szkół badawczych w obrębie nauk filozoficznych, literaturoznawstwa i językoznawstwa
PFN_K1_W05	Absolwent/ka zna i rozumie wybrane zagadnienia z zakresu psychologii, pedagogiki, dydaktyki ogólnej i dydaktyk przedmiotowych etyki/filozofii i języka polskiego
PFN_K1_W06	Absolwent/ka zna i rozumie główne kierunki rozwoju studiowanych dyscyplin, jak również związek filozofii z kulturą umysłową i nauką, a także językiem współczesnego społeczeństwa, literaturą i kulturą polską
PFN_K1_W07	Absolwent/ka zna i rozumie wybrane aspekty dziedzictwa filozoficznego i literackiego, w ujęciu diachronicznym i synchronicznym, mające wpływ na interpretację źródeł filozoficznych oraz tekstów literackich
PFN_K1_W09	Absolwent/ka zna i rozumie wybrane wydarzenia życia kulturalnego stanowiące przydatny kontekst w praktyce edukacyjnej
PFN_K1_W11	Absolwent/ka zna i rozumie przedmiotowe, metodologiczne, metodyczne, kontekstowe fundamenty dyscyplin kierunkowych, jak również podstawy funkcjonowania instytucji społecznych i kulturalnych, niezbędne do samodzielnej realizacji prostego zadania badawczego lub projektu